

Geçtiğimiz Bir Yıl İçinde İşsizliğe Karşı Verilen Mücadele Geleceğe Dair Büyük Umutlar Doğurmuştur

İŞKUR olarak son yıllarda işsizlikle mücadelede harcadığımız çabanın, istihdamı teşvik eden son yasal düzenlemelerle birlikte, daha da anlam kazandığını ve toplumda ciddi bir karşılık bulduğunu görüyoruz.

Namık ATA

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) Genel Müdürü

Klasik sanayi üretiminin ekonomideki ağırlığını yitirmekte olduğu; sektörel yoğunluğun giderek bilgi teknolojisi, bilişim, hizmet, finans ve enformasyon alanlarına kaydığı bir süreci yaşayan dünyamızda üretim yapısının değişmesiyle birlikte çalışma ve iş anlayışı da kökten değişmektedir. İşgücü piyasalarında giderek daha fazla teknoloji hakim olmakta; bu, emek-yoğun üretim modelinden uzaklaşmayı beraberinde getirmektedir. “Daha az istihdam, daha çok üretim” modeli öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, dünyada toplam nüfus sürekli artış halindeyken yeni iş imkânları ve mevcut işlerde işgücü ihtiyacı da azalma eğilimindedir. Hızla küreselleşen dünyada yaşanan büyük ve hızlı değişimlere işgücü piyasalarının aynı büyüklükte ve hızda uyum sağlaması neredeyse imkânsızlaşmıştır. Tüm bu etmenler, işsizliği, hemen bütün dünya ülkelerinin başlıca sorunlarından biri haline getirmektedir. Bu gelişmelere ilave olarak, 2008 yılında finans piyasalarında başlayan ve giderek reel sektörlere sıçrayan son küresel ekonomik kriz de, işsizliğin etkilerini ve boyutlarını daha da büyütüştür.

Ülkemizde de uzun yıllardır işsizlik; çalışma çağındaki aşırı nüfus artışı, istihdam yaratıcı iç ve dış kaynaklı yatırımların azalması, küresel ekonominin getirdiği sorunlar, işgücünün niteliğinin görece düşük olması ve eğitim-istihdam ilişkisinin istenen düzeyde kurulamaması, mesleki eğitimin aktüel olmaması, sanayileşme sürecini tam yakalayamadan hızla tarım toplumundan bilgi toplumuna geçiş süreci ve bu geçişin getirdiği tarımsal çözülme ve kırdan kente göç olgusu, kayıtdışılık, gibi nedenlerden dolayı yüksek orandaki direngen tutumunu sürdürmektedir.

Ancak, son yıllarda işsizliğe karşı çok ciddi bir mücadelenin verildiğini ve bu konuda önemli mesafeler alındığını da belirtmek gerekir. Her şeyden önce, yukarıda sayılan olumsuz koşullara rağmen, 2002 yılından bu yana tarım dışında yaklaşık 2.5 milyon kişiye istihdam sağlayan bir ekonomik performans gösteren ülkemiz, son küresel ekonomik krizden de olabildiğince en az etkilenen ülkelerin başında gelmiştir. Önümüzdeki dönemlerde de, başta Dünya Bankası olmak üzere birçok kuruluş tarafından

Ülkemiz yüksek büyüme sağlayacak ülkeler arasında gösterilmektedir. Bu başarıda, son yıllarda sağlanan makro ekonomik istikrar ve buna bağlı olarak sağlanan olağanüstü büyüme oranları ve istihdamın teşvik edilmesine yönelik bir dizi tedbirin rolü belirleyici olmuştur. Bu tedbirlerin aksamadan sürmesi büyük önem taşımaktadır. Burada, bir yandan istihdam üzerindeki idari ve mali yükler azaltılırken, bir yandan esnek işgücü piyasası koşullarına rahatça uyum sağlayabilen ve firmaların aradığı niteliklerle donanmış nitelikli işgücünün yaratılması için aktif işgücü programlarına verilen desteğin artarak devam etmesi gerekir.

Nitekim, işveren primlerinin işsizlik sigortası fonundan ödenmesi ve kısa çalışma ödenekleri de dahil istihdamın korunması ve artırılması yönünde önemli iyileştirmeler ve getiriler sağlayan; işsizlikle mücadelenin iktisadi, hukuki ve idari zeminini sağlamlaştıran ve 'İstihdam Paketleri' olarak da bilinen 5763 ve 5838 sayılı kanunlar ile 4 Haziran 2009 tarihinde açıklanan 5921 sayılı kanunda bu konuda reform niteliğinde düzenlemeler mevcuttur. Bu paketlerle, Aktif İstihdam Programlarına ve dolayısıyla işgücünün mesleki eğitimine aktarılan kaynaklarda artış sağlanırken, diğer taraftan bu programların erevesi genişletilmiş; İşgücü Yetiştirme Kursları ve Toplum Yararına alışma Programlarına (TYP) ek olarak Girişimcilik ve Staj Programları gibi yeni uygulamalar getirilmiştir. Bu kapsamda, Bakanlar Kurulu Kararı ile 2009 ve 2010 yılları için sırayla 511 ve 495 milyon TL olmak üzere Aktif İstihdam Programları için İşKUR'a toplam 1 milyar TL'nin üzerinde bir kaynağın kullanım imkanı elde edilmiştir. Bu rakam bugüne kadar ülkemizde bu alanda kullanılmakta olan en büyük parasal kaynağı temsil etmektedir.

Bu kaynağı doğru, zamanında, etkin, verimli ve şeffaf kullanacak olan sorumlu kamu istihdam kurumu da Türkiye İş Kurumu (İşKUR)'dur. Esasında, hem ülke içinde işsizlik sorununu çözmede hem de küresel çapta rekabet edebilir bir işgücünü yaratmada özellikle aktif işgücü programlarını uygulayacak kamu istihdam kurumlarının rolü tüm dünyada giderek önem kazanmaya başlamıştır. İşKUR işsizlikle mücadeledeki bu kritik eşikte büyük önem kazanmıştır. Son 5-6 yıldır, özellikle yeni yasanın ile hem örgütsel, hem de görev ve sorumlulukları açısından büyük bir değişim içine giren İşKUR, ağdaş bir istihdam kurumu altyapısına kavuşmaya başlamıştır.

İşKUR olarak son yıllarda işsizlikle mücadelede harcadığımız çabanın, istihdamı teşvik eden son yasal düzenlemelerle birlikte, daha da anlam kazandığını ve toplumda ciddi bir karşılık bulduğunu görüyoruz. İşKUR bugün ülkemizin en ihtiyaç duyulan kurumlarından birisi haline gelmiştir. Klasik iş ve işçi bulma hizmetlerimizle birlikte, 81 ilimizde düzenlediğimiz mesleki eğitim kurslarıyla, sağladığımız sürekli-geçici istihdam olanaklarıyla ve başta işsizlik sigortası faaliyetleri olmak üzere pasif hizmetlerimizle hem işsizliğe karşı mücadelede umut olma hem de işgücü piyasasında ciddi bir mobilite yaratarak istihdam alanları açma konusunda önemli mesafeler alıyoruz. Yine, diş finansmanlı, kapsamlı istihdam projelerini yürütüyoruz. Bu projelerle bir yandan binlerce insanımızı işgücü piyasasına kazandırıyor, bir yandan da yine binlerce kuruluşumuza proje hazırlama, uygulama, sonuçlarını analiz etme konusunda büyük deneyim kazandırıyor. řu ana kadar, projelerde kullanılan kaynağın sağlıklı, şeffaf ve sonuç alıcı biçimde kullanılması konularında da büyük başarı elde edilmiştir.

Önümüzdeki dönemde de İŞKUR, istihdamın artırılmasına dönük “aktif” ve işini kaybeden vatandaşlarımıza yönelik “pasif” işgücü politikalarının geliştirilmesi ve uygulanması ile işgücü piyasasını sürekli kontrol altında tutacak ve işsizliğin mücadele edilebilir bir olgu olduğuna, en azından kontrol edilebilir veya kabul edilebilir bir noktaya çekilmesinde verilen mücadelede başarı sağlanacağına toplumumuza anlatmakta büyük katkılar sağlayacaktır.

Avrupa İstihdam Stratejisine dahil olma konusunda da öncülük yapan İŞKUR, günümüz çağdaş iş kurumlarının genel olarak dört temel fonksiyonu olan iş-işçi bulma ve işgücü piyasası enformasyon hizmetleri ile aktif ve pasif işgücü programlarını sosyal diyaloga ve katılıma açık bir çalışma ve örgütlenme modeli içinde ve yerel inisiyatiflerin katkısıyla başarıyla yerine getirmede önemli başarılarla imza atacaktır. Bu başarı da ülkemizin işsizlikle mücadeledeki faaliyetlerinde ve istihdamın artırılması çalışmalarında en büyük katkılardan biri olacaktır.